

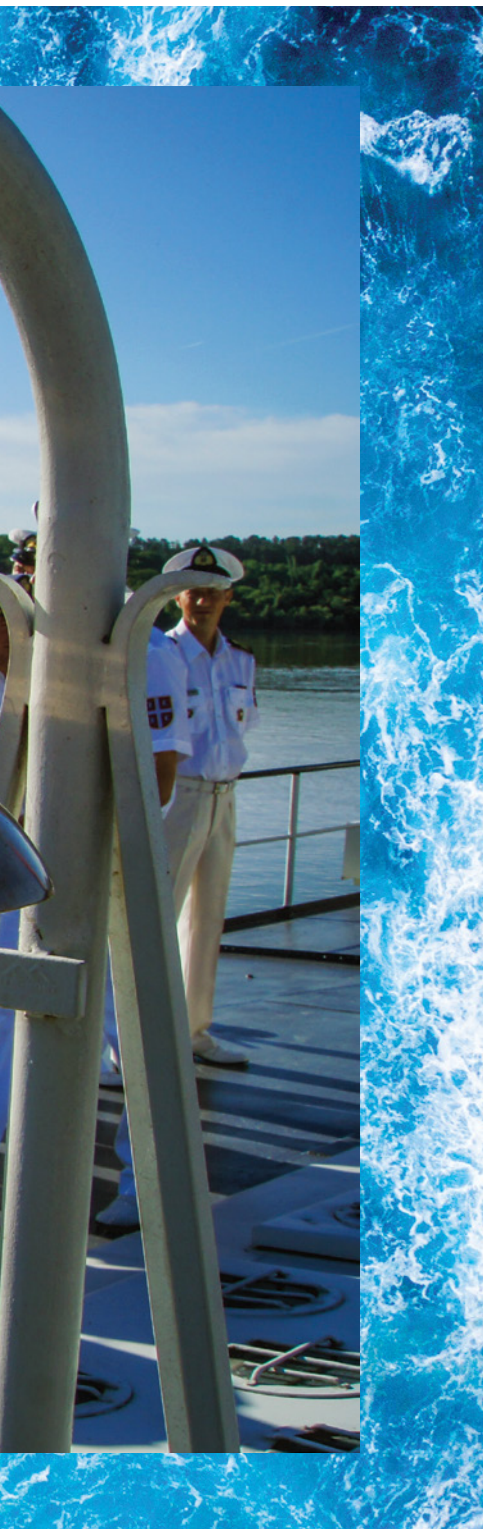
Трећа Међународна школска пловидба бродом посебне намене „Козара“

ДЕВЕТОДНЕВНА ПРАКСА НА ДУНАВУ

Кадети Војне академије модула речних јединица су током пловидбе Дунавом од српске до мађарске престонице раније стечена теоријска знања примењивали у пракси и притом стицали драгоцену искуства за своју будућу професију у Војсци Србије

Пишу потпуковник Небојша ОБРАДОВИЋ и Јована ШИКМАН

Командом „Слушај заповест за пловидбу и јављај се!” започела је трећа Међународна школска пловидба бродом посебне намене „Козара”. Кадети Војне академије пред собом су имали захтеван задатак, пловидбу Дунавом, од Београда до Будимпеште, рутом дугом више од 900 километара. На „Козару” су се осим посаде брода и војних високошколаца укрцали и наставници Катедре тактике са системима наоружања, Катедре војномашинског инжењерства и припадници Речне флотиле. Трећа пловидба у последњих десет година била је подељена у више етапа са успутним станицама у Новом Саду, Апатину, Дунавфелдвару и Будимпешти.

ПЛОВЕЋА УЧИОНИЦА

Током деветодневне пловидбе кадети су у пракси проверили теоријска знања, стечена у кабинетима и лабораторијама Војне академије. Целодневна обука, од устајања па до повечерја, неретко и дуже, вршена је уз надзор и контролу наставника и искусних старешина Речне флотиле Војске Србије. На својеврсној пловећој учионици кадети су савладали практичне радње у маневрисању бродом, вођењу терестричке, астрономске и сателитске навигације, као и тактике употребе бродова. Увежбавани су поступци борбе посаде са пожаром, продором воде, кваровима и резервним кормиларењем. Теме из бродомашинства обухватале су припрему и одржавање у погону дизел-електричне пропелерске, развод електричне енергије, као и принципе рада и карактеристике бродских помоћних машина и уређаја. Такође су решавали сложене задатке из навигације у дневним и ноћним условима, али су и стражарили на различитим дужностима бродске посаде.

Саставни део обуке било је и изучавање прописа о пловидби и боравку брода у страним лукама, пловидбених ознака, начина комуникације са другим бродовима и надлежним службама, као и система аутоматске идентификације бродова.

„КОЗАРА”

Брод посебне намене „Козара” је командни брод Речне флотиле који обавља протоколарне задатке, омогућава смештај, боравак и превоз људства на унутрашњим пловним путевима и пружа подршку обуци кадета Војне академије приликом извођења практичних облика наставе. Кроз своју дугу историју пловидбе проносио је славу и чувао сећање на храбри и слободољубни народ Козаре, а међу другим бродовима флотиле увек заузимао посебно место. Брод је саграђен 1939. године у бродоградилушту у Линцу, у Аустрији, и назван „Кримхилд”. Пловио је под заставом немачке ратне морнарице у саставу Црноморске флоте све до краја Другог светског рата. После победе савезничких снага постао је брод-касарна „Орегон”, у саставу америчких снага у Регенсбургу. Демилитаризован је јуна 1946. године и додељен је предузећу „Баварски Лојд” из Регенсбурга. Од 29. маја 1961. уматичен и крштен именом „Козара”, улази у флотну листу оружаних снага бивше Југославије као брод-база.

Сваки поступак увежбаван је до нивоа потпуне обучености свих кадета, чему сведоче и најискуснији чланови посаде брода посебне намене „Козара”. Један од њих јесте и командант БНП-30 „Козара” поручник фрегате Никола Попов, који је сва три пута пловио бродом на овој рути – први пут као кадет, а затим као официр Војске Србије те је, из свог искуства, рекао да је једна од важних намена овог брода обука кадета Војне академије модула речних јединица.

– Кадети су кроз практичан рад на броду имали прилику да сагледају будуће изазове и задатке који их очекују након успешног завршетка Војне академије и пријема првих официрских дужности – објаснио је поручник фрегате Попов.

Као најодговорније лице за безбедност и сигурност у току извођења свих маневара и пловидбе брода, командант брода није крио задовољство што су сви циљеви и задаци остварени и што је достојно представљена земља у интернационалним водама. Највише је задовољан посадом која је, уз

РУБНИ ПОЗДРАВ

Већ при првом сусрету са бродом посебне намене „Козара” приметно је да се издваја од осталих. Приликом упловљења и испловљења из лука и пристаништа Новог Сада, Апатина, Дунавфелдвара и Будимпеште привукао је велику пажњу знатитељних грађана јер су чланови посаде поздрављали традиционалним рубним поздравом и громогласним „Ура”.

Рубни поздрав је традиционални церемонијал на броду и има дубоко укоренењу симболику у морнарици. Означаваче исказивање поштовања и части према местима и људима које брод посећује.

захтевну пловидбу, својим преданим радом успешно реализовала све додатне активности.

– У будућности очекујем да ће се наставити са реализацијом оваквих или сличних активности, које су од изузетног значаја за јачање оспособљености бродских посада као и за обуку кадета модула речних јединица, а путем којих се одржавају и јачају међународне сарадње са представницима оружаних снага страних земаља – рекао је командант брода Попов.

Најизазовнији моменти током пловидбе, али уједно и најкориснији за обуку будућих официра речних јединица, наступили су приликом изузетно тешких маневара упловљења и испловљења у Будимпешти. Усвајање практичних и теоретских знања у овако специфичном окружењу, према речима кадета 146. класе Вита Арсенијевића, оставило је снажан утисак на војне високошколце.

– Сва знања која смо стекли у учионицама имали смо прилику да применимо у реалним ситуацијама током пловидбе. Било је врло напорно и изазовно, али смо се са овог путовања вратили пуни новостечених знања и искустава. Сви смо веома задовољни и поносни на оно што смо постигли. Радујемо се будућим пловидбама и сретни смо што смо кадети рода речних јединица. Спремамо се да једног дана postanемо део јединица Војске Србије – рекао је Вито Арсенијевић.

УЧВРШЋИВАЊЕ ПРИЈАТЕЉСТВА И САРАДЊЕ КРОЗ НОВЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ

У главном граду Мађарске није било времена за већи предах будући да су кадети имали организоване посете образовним, културним и историјским институцијама.

Обилазак Будимпеште започели су одласком на Факултет за војне науке и обуку Универзитета јавних служби „Лудовика”, где је делегацију Војне академије и Речне флотиле примио бригадни генерал Золтан Апати са сарадницима. Током посете представили су програме образовања и обуке, као и организацију факултета и Кадетског батаљона. Потом су домаћини организовали обилазак кабинета пешадијског и артиљеријског наоружања, оклопних и извиђачких јединица, 3D симулација,

3D принтера и савремену опрему у кабинету за виртуелну реалност.

Речна флотила Војске Србије и Први пук за разминирање и речну стражу Мађарске војске имају традиционалну сарадњу кроз заједничку обуку, па је ова пловидба искориштена за посету и приказ капацитета и способности ове јединице наставницима и кадетима Војне академије. Приказана је и опрема за претраживање и разминирање, као и брод-музеј монитор „Leitha”.

Приликом боравка у Будимпешти, кадети и официри Војске

Србије посетили су српско забавиште, основне школе, гимназије и колегијум „Никола Тесла”, који у својој тридесетогодишњој традицији васпитава и школује децу из Мађарске, Србије и других република из бивше Југославије на

српском језику. Ученици Српске гимназије дочекали су чланове наше делегације уз традиционалну погачу и со и химну Републике Србије. Добродошлицу су употпунили богатим културно-уметничким програмом њиховог хора и музичке секције, а прикључили су им се и кадети Војне академије Милан Самарџија, виртуоз на хармоници, и солиста Анђела Васиљевић. Директор школе Аница Пандуровић, представљајући школу и њену историју, истакла је да је изузетно почаствована што су официри и кадети посетили школу којом руководи.

Припадници Војне академије и Речне флотиле посетили су и Сентадреју, седиште Епархије будимске и упознали се са историјом вишевековног живота и достигнућа српског народа на простору Будима још од велике сеобе срба под вођством патријарха Арсенија III Чарнојевића и обишли две српске цркве.

Посетом велелепном здању зграде Мађарског парламента, посада брода и друга укрцана лица стекла су увид у хиљадугодишњу историју и традицију мађарске државе и парламентарног живота.

На крају боравка у мађарској престоници, у знак захвалности домаћинима али и ради промоције Војне академије и Речне флотиле Војске Србије, на броду посебне намене „Козара” организован је вечерњи пријем за високе званице. Пригодним го-

вором госте је поздравио и изразио захвалност за пружену подршку у реализацији плана крстарења у међународним водама начелник деканата Војне академије пуковник др Драган Трифковић.

Обука кадета 146. класе рода речних јединица на различитим дужностима од кормилара преко командира бродског одреда до официра палубне службе завршена је упловљавањем у Београд. ▀

ПОЧАСТ ПОДВИГУ АЛЕКСАНДРА БЕРИЋА

На пловидбеном речном километру 1288 посада брода одала је почаст храбром команданту монитора „Драва”, поручнику бојног брода Александру Берићу. Том приликом, уприличено је предавање о јунаку који је свој живот дао за отаџбину и за брод којим је командовао одбијајући наредбу да брод преда непријатељу. Током Априлског рата имао је задатак да обезбеди гранични сектор Дунава код Бездана. Два дана је водио борбу са патролним чамцима, трупима на обали и авијацијом непријатеља. Приликом повлачења војске ка Новом Саду његов брод је 12. априла напала немачка авијација код села Чива (данашње Челарево). Александар Берић је био рањен, али је и даље одбио нападе непријатеља све док брод није потопљен. Његово тело пронашли су сељаци код села Белегиша и сахранили на сеоском гробљу.